

Bc. Jitka Brejtrová: **Nástin dějin pietismu a jeho odkaz ve zbožnosti CČSH**, diplomová práce, UK HTF Praha 2016, 89 stran, počítačový otisk.

Oponentský posudek vypracoval: **Prof. Dr. Jan B. Lášek**

Autorka si vytýčila úkol, který není snadný. V dějinách idejí (nebo v dějinách teologie) se snadno tvrdí, že vše je příbuzné se vším, hůře se to ovšem na konkrétní látce dokazuje.

Autorka dobře popsala v šesti kapitolách (zbožnost, dobové pozadí pietismu, prameny pietismu, reformovaný pietismus, luterský pietismus, radikální pietismus) fenomén pietismus. Práce byla zjevně dobře konzultována, autorka neměla problémy se zpracováním rozsáhlé látky na základě většinou standardní novější literatury. Za tuto práci si jistě zaslouží pochvalu. Mohla ukázat i své jazykové schopnosti – a hlavně – pokusila se uchopit látku z pozice dnešní doby. A to je u takového fenoménu, jakým pietismus je, vskutku velmi záslužné. Možná, že by stálo ještě za to, pojednat o pietismu nikoliv podle konfesí, ale podle zemí, kde byl rozšířen.

Sedmou kapitolu své práce kandidátka nazvala „Nosné a varovné prvky pietismu“ (str.57-62). Za nosné prvky považuje žité křesťanství, biblické hnutí, rovnost před Bohem, nápravu světa, reformu teologického studia, pokání a písňovou tvorbu. Za varovné považuje subjektivní vnímání. Budiž, podobné trendy v pietismu vskutku jsou.

Od str. 63. se paní kandidátka věnuje již CČSH. Uvádí dobové pozadí vzniku, sám vznik, pak popisuje stručně dějiny této církve. Posléze se věnuje projevům zbožnosti (bohoslužebné shromáždění, lidový zpěv, svátostné obecenství, důraz na pokání, biblická a modlitební setkání, snaha o kvalitní vzdělání na všech stupních, diakonická a sociální práce). Dále je zde nárys dějin teologie církve, který je spíše výběrový – autorka krouží kolem personalismu, zmiňuje Kovářův zápas o Boží království.

Až potud by se dalo s autorkou více či méně souhlasit. Bohužel závěr, kde bychom čekali jakési srovnání a doložení její hypotézy o vlivu pietismu na CČSH je více než stručný, na jednu stránku, mající dva základní odstavce (Zodpovědnost jako služebnost světu a Dějinné poslání církve (str. 84).

To, co se autorka pokouší vidět jako vliv pietismu, je spíše vliv katolického modernismu, z kterého přece jen CČSH vyrostla, a potom paradoxně vliv české reformace – husitů i Jednoty bratrské. Pokud bychom tvrdili, že důraz na

bohoslužebné shromáždění je vliv pietismu, museli bychom to exkluzivně dokázat. Rovněž tak důraz na vzdělání a na sociální práci. Ať si autorka přečte kázání B. Bolzana či reformní program F. Náhlovského z r. 1848 – a srovná je s usilováním CČSH! Pak uvidí, že to, co v CČSH považuje za pietistické, pietistické opravdu není.

Závěr: Hodnotím vysoce píli, s jakou kandidátka obě části své práce zpracovala, zejména část první. Nemohu však nevidět vcelku neúspěšný pokus o komparaci. Navrhuji práci přijmout a hodnotit ji známkou **velmi dobře (2)**.

V Praze, dne 30. srpna 2016